

REFERAT PRIVIND ASPECTE DE PRACTICĂ
NEUNITARĂ AFERENTE ANILOR DE FORMARE

2018-2019

Drept procesual civil și materii conexe

ȘCOALA NAȚIONALĂ DE GREFIERI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

ȘCOALA NAȚIONALĂ DE GREFIERI

ASPECTE DE PRACTICĂ NEUNITARĂ ÎN ACTIVITATEA INSTANTELOR DISCUTATE LA SEMINARELE DE FORMARE CONTINUĂ ÎN ANII 2018-2019

DREPT PROCESUAL CIVIL

ECRIS CIVIL

**COOPERARE INTERNAȚIONALĂ JUDICIARĂ
ÎN MATERIE CIVILĂ**

EXECUTĂRI CIVILE

ȘCOALA
NAȚIONALĂ DE GREFIERI
In serviciul justiției!

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Cuprins

I. DREPT PROCESUAL CIVIL	3
Citarea la locul de muncă; condiții în care procedura de citare este legal îndeplinită.....	3
Citarea persoanei juridice, după deschiderea procedurii insolvenței, în litigiile de drept comun.	4
Legalitatea procedurii de citare în situația în care la dosar nu a fost restituită dovada îndeplinirii procedurii de citare, dar între termene partea depune la dosar cereri din care rezultă că are cunoștință de termenul de judecată acordat în cauză.	5
După închiderea dezbaterilor se poate lua act de cererea de modificare a locului citării formulată de către una din părți?	5
Citarea prin publicitate - luarea termenului în cunoștință în situația desemnării unui curator special.	6
Citarea/comunicarea actelor de procedură prin fax/e-mail: – consecințele inexistenței semnăturii electronice extinse la nivelul instanțelor - dovada comunicării actelor de procedură prin e-mail - certificarea copiei imprimate a expedierii.	7
Citarea și comunicarea actelor de procedură în caz de coparticipare procesuală.	9
În cazul în care instanța dispune citarea părții la interogatoriu și aceasta nu se prezintă la termenul stabilit pentru luarea interogatoriului se pierde sau nu termenul în cunoștință pentru termenele de judecată ulterioare?	10
Depunerea raportului de expertiză în exemplare suficiente pentru comunicare și obligativitatea comunicării acestuia către părți.....	11
II. ECRIS CIVIL	12
Introducerea în ECRIS a două adrese distincte pentru aceeași parte.	12
Înregistrarea în ECRIS a obiectului secundar în cazul cererilor de intervenție, momentul la care se face înregistrarea.....	12
Documentul de soluționare în cazul încuviințării executării silite precum și în cazul anulării cererii de chemare în judecată în condițiile art. 200 alin. 4 C.pr.civ. și al reexaminării (după anularea cererii).....	13
Prin ce document se soluționează cererea de reexaminare împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru?.....	14
Prin ce document se soluționează cererea de abținere/recuzare?.....	14
Prin ce document se soluționează cererea de ajutor public judiciar?.....	15
Documentul selectat în ECRIS în cazul în care se soluționează o completare a hotărârii.	15
III. COOPERARE INTERNAȚIONALĂ JUDICIARĂ ÎN MATERIE CIVILĂ	16
Modalitatea de transmitere a cererilor de comunicare/notificare a actelor judiciare/extrajudiciare într-un stat membru al UE (respectiv prin scrisoare recomandată, curier sau prin folosirea Anexei I la Regulamentul (CE) nr.1393/2007).....	16
Modalitatea de aplicare a dispozițiilor art. 156 C.pr.civ. privind menționarea în cuprinsul citației adresate unei persoane cu domiciliul/reședința în străinătate a sancțiunii aplicabile în situația nealegerii unui domiciliu în România pentru comunicarea actelor de procedură.	17

UNIUNEA EUROPEANĂ

Necesitatea folosirii formularelor puse la dispoziție de Regulamentul (UE) nr.1393/2007 sau de Convenția de la Haga din 1965 în situația transmiterii cererilor de notificare/comunicare a actelor judiciare/extrajudiciare pe calea serviciilor de curierat.	18
Citarea părților cu reședința/domiciliul în străinătate prin scrisoare recomandată, în condițiile Codului de procedură civilă sau în condițiile Regulamentului (CE) nr.1393/2007.	19
Modalitatea de înregistrare a cererilor de comunicare și/sau notificare a actelor care provin din alte state permise de agențiile de primire din România (judecătorii) și care urmează să fie comunicate către o persoană având domiciliul în România: pe cale administrativă sau prin constituirea unui dosar repartizat aleatoriu.	19
Necesitatea traducerii în mai multe limbi a formularului tip pentru confirmarea primirii în cauzele în care se citează conform Regulamentului nr. 1393/2007.	20

IV. EXECUTĂRI CIVILE 21

Punerea în executare a amenzii contravenționale în dosarele anulate în baza art. 200 din Codul de procedură civilă – se procedează la executarea silită sau dosarele se lasă în nelucrare?	21
Se înregistrează și sancțiunile complementare trecute în procesul-verbal de contravenție sau cele aplicate de instanța judecătorească în registrul specific sau este suficientă înregistrarea doar a sancțiunilor principale? 22	
În cazul în care instanța înlocuiește sancțiunea amenzii cu muncă în folosul comunității instanța comunică organului de executare dispozitivul hotărârii judecătorești irevocabile sau copie a hotărârii?	23

I. DREPT PROCESUAL CIVIL

1. Problema de practică neunitară:

Citarea la locul de muncă; condiții în care procedura de citare este legal îndeplinită.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Procedura de citare la locul de muncă este legal îndeplinită dacă destinatarul primește personal citația.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Citarea la locul de muncă se face în temeiul art. 155 alin. (1) pct.6 C.pr.civ., conform căruia vor fi citați: „**persoanele fizice**, la domiciliul lor; în cazul în care nu locuiesc la domiciliu, citarea se va face la reședința cunoscută ori la locul ales de ele; în lipsa acestora, citarea poate fi făcută **la locul cunoscut unde își desfășoară permanent activitatea curentă;**”

Conform art. 161 C.pr.civ. „Înmânarea citației și a tuturor actelor de procedură se face personal celui citat, la locul citării stabilit potrivit art. 155 alin.(1) pct. 6.”

Conform art. 163 C.pr.civ., comunicarea citației se va face persoanei în drept să o primească, iar dacă acest lucru nu este posibil, se poate înmâna citația unei persoane majore din familie/persoane majore care locuiește cu destinatarul (alin.6), administratorului/portarului (alin.7), iar în cazul lipsei acestor persoane/refuzului de a primi citația, agentul o va depune în cutia poștală sau, în lipsa cutiei poștale, o va afișa pe ușa locuinței destinatarului.

Fiind vorba despre citarea la locul de muncă, rezultă că niciuna dintre modalitățile alternative de comunicare prevăzute la art. 163 C.pr.civ. nu este incidentă, comunicarea citației putându-se face astfel doar personal celui citat.

De asemenea, nu se poate reține incidența art. 162 C.pr.civ., conform căruia înmânarea citațiilor și a tuturor actelor de procedură în cazurile prevăzute la art. 155 alin. (1) pct. 1-5 și pct.12 sau când actul urmează să fie înmânat unui avocat, notar public ori executor judecătoresc se poate face funcționarului sau persoanei însărcinate cu primirea corespondenței, care va semna dovada.

Având în vedere că art. 162 C.pr.civ. nu face trimitere la art. 155 alin. (1) pct. 6 C.pr.civ., care reglementează posibilitatea citării persoanelor fizice la locul de muncă, rezultă în mod clar că în cazul citării la locul de muncă, nu poate fi înmânată citația persoanei însărcinate cu primirea corespondenței.

Cu toate acestea, ar exista o situație în care ar fi incident art. 162 C.pr.civ., respectiv când partea face o alegere de domiciliu în temeiul art. 158 C.pr.civ. la o persoană juridică (angajatorul), respectiv când are domiciliul procesual ales la locul de muncă. Fiind desemnată ca persoană însărcinată cu primirea actelor de procedură o persoană juridică, devine incident art. 162 C.pr.civ..

Prin urmare, cu excepția ipotezei unui domiciliu procesual ales în condițiile mai sus-arătate, procedura de citare la locul de muncă este legal îndeplinită doar dacă destinatarul primește personal citația.

2. Problema de practică neunitară:

Citarea persoanei juridice, aplicarea ștampilei pe dovada de înmânare, termen în cunoștință.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Nu este necesară aplicarea ștampilei persoanei juridice pe dovada de înmânare a citației pentru a se aprecia procedura de citare ca fiind legal îndeplinită și pentru a se acorda termen în cunoștință.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Art. 164 din C.pr.civ. reglementează cuprinsul dovezii de înmânare a citației sau a altui act de procedură ori, după caz, a procesului-verbal, iar printre mențiunile care trebuie să se regăsească în cuprins nu se află și ștampila persoanei juridice. Prin urmare, procedura de citare este legal îndeplinită în cazul persoanelor juridice, fără a fi necesar să se regăsească ștampila acestora pe dovada de înmânare.

Art. 229 din C.pr.civ. reglementează instituția termenului în cunoștință, teza finală având următorul conținut „(...) Aceste dispoziții îi sunt aplicabile și părții căreia, personal ori prin reprezentant legal sau convențional ori prin funcționarul sau persoana însărcinată cu primirea corespondenței, i s-a înmănat citația pentru un termen de judecată, considerându-se că, în acest caz, ea cunoaște și termenele de judecată ulterioare aceleia pentru care citația i-a fost înmănată.”

Din analiza acestor prevederi legale, rezultă în mod clar că dacă citația a fost înmănată funcționarului însărcinat cu primirea corespondenței, partea, respectiv persoana juridică, primește termen în cunoștință. Textul nu condiționează primirea termenului în cunoștință de aplicarea ștampilei, astfel încât, în măsura în care dovada de înmânare a citației funcționarului însărcinat cu primirea corespondenței respectă cerințele de la art. 164 din C.pr.civ., persoana juridică citată în cauză primește termen în cunoștință, indiferent dacă este aplicată sau nu vreo ștampilă pe dovada de înmânare.

3. Problema de practică neunitară:

Citarea persoanei juridice, după deschiderea procedurii insolvenței, în litigiile de drept comun.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Conform art. 41 alin. (5) din Legea nr. 85/2014 „*În litigiile care au fost promovate în temeiul dreptului comun, după deschiderea procedurii insolvenței citarea debitorului se va face la sediul acestuia și la sediul administratorului judiciar/lichidatorului judiciar.*” Rezultă astfel că, în litigiile de drept comun, pentru a fi legal îndeplinită procedura de citare cu o societate aflată în insolvență, **aceasta trebuie citată atât la sediul său social, cât și la sediul administratorului/lichidatorului judiciar.**

b. Motivarea opiniei preliminare:

Potrivit dispozițiilor art. 155 alin. (1) pct. 5 C.pr.civ., „cei supuși procedurii insolvenței, precum și creditorii acestora, vor fi citați la domiciliul sau, după caz, la sediul acestora; după deschiderea procedurii, *citarea va fi efectuată potrivit legii speciale*”.

Ca urmare, în cazul persoanelor juridice cu privire la care s-a dispus deschiderea procedurii insolvenței, citarea acestora este supusă legii speciale în materie, respectiv Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens, art. 41 alin. (5) din Legea nr. 85/2014 prevede că „*În litigiile care au fost promovate în temeiul dreptului comun, după deschiderea procedurii insolvenței citarea debitorului se va face la sediul acestuia și la sediul administratorului judiciar/lichidatorului*

judiciar”. Relevantă este și semnificația termenului debitor din cuprinsul dispozițiilor menționate, diferită de cea din dreptul comun, semnificația termenului debitor din cuprinsul legii fiind aceea de persoană fizică sau juridică care poate fi subiect al unei proceduri prevăzute de lege (potrivit dispozițiilor art. 5 alin. (1) pct. 26 din lege).

Ca atare, având în vedere dispozițiile legii speciale la care face trimitere art. 155 alin. (1) pct. 5 C.pr.civ., apreciem că **citarea persoanelor juridice cu privire la care s-a dispus deschiderea procedurii insolvenței, indiferent de calitatea procesuală a acestora, se realizează în mod cumulativ, atât la sediul persoanei juridice, cât și la sediul administratorului judiciar/lichidatorului judiciar.**

4. Problema de practică neunitară:

Legalitatea procedurii de citare în situația în care la dosar nu a fost restituită dovada îndeplinirii procedurii de citare, dar între termene partea depune la dosar cereri din care rezultă că are cunoștință de termenul de judecată acordat în cauză.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Procedura de citare nu este legal îndeplinită.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Procedura de citare este nelegal îndeplinită, neavând relevanță că din înscrisurile depuse la dosar rezultă că părțile au cunoștință despre termenul de judecată fixat în cauză.

În procesul civil, în vederea aprecierii legalității procedurii de citare, nu este suficient ca partea să aibă cunoștință de proces, ci și să existe la dosar dovada înștiințării acesteia, cu respectarea formei și condițiilor stipulate expres de C.pr.civ. pentru această dovadă.

În consecință, proba îndeplinirii procedurii de citare se poate face exclusiv cu actele prevăzute limitativ de lege – dovada de înmănare și procesul-verbal de comunicare (art. 163 - 164 din C.pr.civ.), iar nu cu probe extrinseci acestora.

5. Problema de practică neunitară:

După închiderea dezbaterilor se poate lua act de cererea de modificare a locului citării formulată de către una din părți?

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

După închiderea dezbaterilor, potrivit art. 394 C.pr.civ., instanța poate lua act de cererea de schimbare a locului citării formulată de către una dintre părți, în condițiile art. 172 C.pr.civ.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Schimbarea locului citării este reglementată de dispozițiile art. 172 C.pr.civ., potrivit căroră „*Dacă în cursul procesului una dintre părți și-a schimbat locul unde a fost citată, ea este obligată să încunoștințeze instanța, indicând locul unde va fi citată la termenele următoare, precum și partea adversă prin scrisoare recomandată, a cărei recipisă de predare se va depune la dosar odată cu cererea prin care se înștiințează instanța despre schimbarea locului citării. În cazul în care partea nu face această încunoștințare, procedura de citare pentru aceeași instanță este valabil îndeplinită la vechiul loc de citare*”.

Textul reglementează schimbarea locului citării, *în cursul procesului*, indiferent de rațiunea care a determinat această schimbare.

Deși dispozițiile art. 172 C.pr.civ. fac referire expresă doar la procedura de citare, iar nu și la aceea de comunicare a unor acte de procedură, întrucât comunicarea actelor de procedură se face tot la locul citării, apreciem că dispozițiile art. 172 C.pr.civ. trebuie

UNIUNEA EUROPEANĂ

interpretate în mod extensiv, incidența sa acoperind și comunicarea celorlalte acte de procedură, inclusiv comunicarea hotărârii judecătorești.

Problema de practică neunitară a izvorât din interpretarea dispozițiilor art. 394 alin. (3) C.pr.civ., fiind formulate opinii potrivit cărora, deși partea a îndeplinit condiția impusă de prevederile art. 172 C.pr.civ. („înștiințarea părții adverse prin scrisoare recomandată, a cărei recipisă de predare se depune la dosar”), nu se va da curs acestei înștiințări, având în vedere momentul în care s-a procedat la înștiințarea instanței (după închiderea dezbaterilor).

Opinăm că dispozițiile art. 394 alin (3) potrivit cărora „*După închiderea dezbaterilor, părțile nu mai pot depune niciun înscris la dosarul cauzei, sub sancțiunea de a nu fi luat în seamă*”, nu sunt aplicabile încunoștințării făcute de parte către instanță cu privire la schimbarea locului citării, în condițiile art. 172 C.pr.civ., această înștiințare neavând semnificația înscrisului la care se referă dispozițiile menționate.

În acest sens, astfel cum s-a desprins în mod constant din doctrină și practica judiciară, arătăm că rațiunea introducerii pentru părți a interdicției prevăzute de art. 394 alin. (3) C.pr.civ. aceea de a nu depune *niciun înscris* la dosarul cauzei, după închiderea dezbaterilor, este acela de a asigura respectarea principiilor contradictorialității și al dreptului la apărare. Având în vedere scopul introducerii acestei reguli, opinăm că regula stabilită de art. 394 alin. (3) se referă la *înscris*, ca mijloc de probă.

Ca atare, apreciem că înștiințarea cu privire la schimbarea locului citării se poate formula de către parte, cu respectarea dispozițiilor art. 172 C.pr.civ., inclusiv după închiderea dezbaterilor. Schimbarea locului citării nu va avea ca efect repunerea cauzei pe rol și citarea părții la noul loc al citării indicat, ci va fi avută în vedere la comunicarea hotărârii judecătorești.

În opinia noastră, împiedicarea părții, după închiderea dezbaterilor, de a schimba locul citării/locul comunicării actelor de procedură, de la o adresă la care aceasta nu mai are posibilitatea primirii actelor de procedură, poate produce consecințe cu privire la *comunicarea efectivă* a hotărârii judecătorești la noua adresă indicată de către parte, privită ca o garanție a respectării dreptului la apărare al acesteia.

6. Problema de practică neunitară:

Citarea prin publicitate - luarea termenului în cunoștință în situația desemnării unui curator special.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Partea care are desemnat curator special potrivit art. 58 din Codul de procedură civilă **nu are termen în cunoștință, fiind citată la fiecare termen de judecată la ultimul domiciliu, prin afișare pe portal și la ușa instanței de judecată.** Curatorul special nu este un reprezentant legal ori convențional în sensul art. 229 din Codul de procedură civilă pentru a lua termen în cunoștință.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Potrivit prevederilor art. 167 alin. 2. din Codul de procedură civilă, citarea prin publicitate se face afișându-se citația la ușa instanței, pe portalul instanței de judecată competente și la ultimul domiciliu cunoscut al celui citat. De asemenea, potrivit alin. 3, odată cu încuviințarea citării prin publicitate, instanța va numi un curator dintre avocații baroului, potrivit art. 58, care va fi citat la dezbateri pentru reprezentarea intereselor pârâtului.

Așa cum rezultă din prevederile art. 153 din Codul de procedură civilă, regula generală care guvernează procesul civil în materie de citare este aceea că părțile se citează pentru fiecare termen de judecată, cu excepțiile prevăzute de lege.

Una dintre aceste excepții este instituția termenului în cunoștință, reglementată de art. 229 din Codul de procedură civilă. Conform acestui articol, are termen în cunoștință și ca atare, nu va mai fi citată, partea care a fost prezentă la un termen de judecată, personal sau printr-un reprezentant legal ori convențional, chiar neîmputernicit cu dreptul de a cunoaște termenul, precum și partea căreia, personal ori prin reprezentant legal ori convențional ori prin funcționarul public însărcinat cu primirea corespondenței, i s-a înmănat citația pentru un termen de judecată.

Potrivit prevederilor art. 80 alin. 4 din Codul de procedură civilă, curatorul special desemnat de către instanță pentru reprezentarea pârâtului în procedura citării prin publicitate este un reprezentant judiciar, instanța stabilind limitele și durata reprezentării.

Dispozițiile art. 229 din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile așadar în situația citării prin publicitate, deoarece curatorul special numit de către instanță potrivit art. 167 alin. 2 din Codul de procedură civilă, nu este nici reprezentantul legal și nici reprezentantul convențional al părții, și prin urmare acesta nu are dreptul de a lua termenul în cunoștință.

De asemenea, trebuie avut în vedere și scopul reglementării citării prin publicitate, acela de a face toate demersurile pentru ca pârâtul să afle despre desfășurarea procesului în care este parte.

Prin urmare, pentru o protecție efectivă a drepturilor acestuia, **se impune citarea pârâtului la fiecare termen de judecată prin afișarea citației la ultimul domiciliu, la ușa instanței și pe portalul instanței de judecată, curatorul special neputând lua termen în cunoștință pentru parte în situația expusă.**

7. Problema de practică neunitară

Citarea/comunicarea actelor de procedură prin fax/e-mail: – consecințele inexistenței semnăturii electronice extinse la nivelul instanțelor - dovada comunicării actelor de procedură prin e-mail - certificarea copiei imprimată a expedierii.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

- În cazurile în care nu există semnătură electronică extinsă la nivelul instanței, se pot scana actele de procedură conținând semnătura greșierului și ștampila instanței și transmite pe fax/e-mail în această modalitate;

- Comunicarea actelor de procedură prin e-mail se face fără confirmare de citire; Textele legale nu preved obligatia transmiterii e-mailului cu confirmare de citire, mesajul de comunicare către destinatar primit de la sistem constituind dovada de comunicare;

-Copia imprimată a expedierii se certifică de către greșier.

b. Motivarea opiniei preliminare:

- Cât privește semnătura electronică extinsă, conform modificărilor art. 154 alin. (6) din Codul de procedură civilă, aduse prin Legea nr. 310/2018,, *Comunicarea citațiilor și a altor acte de procedură se poate face de greșiera instanței și prin telefax, poșta electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia, dacă partea a indicat instanței datele corespunzătoare în acest scop. Comunicarea actelor de procedură va fi însoțită de semnătura electronică extinsă a instanței care va înlocui ștampila instanței și semnătura greșierului de ședință din mențiunile obligatorii ale citației. Fiecare instanță va avea o singură semnătură electronică extinsă pentru citații și alte acte de procedură.*”

Cu toate acestea, cât timp la nivelul instanței nu există semnătură electronică extinsă, dacă actele comunicate poartă semnătura grefierului și ștampila instanței scanate, se poate aprecia că procedura de citare/comunicare este legal îndeplinită.

În acest sens, este de reținut că existența semnăturii electronice nu este o cerință prevăzută expres sub sancțiunea nulității, astfel încât vătămarea nu se prezumă, fiind incidente prevederile art. 175 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform cărora actul de procedură este lovit de nulitate dacă prin nerespectarea cerinței legale s-a adus părții o vătămare care nu poate fi înlăturată decât prin desființarea acesteia.

Cât timp scopul semnăturii electronice este de a atesta că actul emană de la autoritatea judecătorească în discuție, iar prin existența semnăturii grefierului și a ștampilei instanței pe citația scanată este atins acest scop, nu se produce nicio vătămare părților.

Mai mult, această semnătură electronică extinsă poate fi privită ca fiind în fapt un beneficiu pentru instanțe, venind să simplifice comunicarea actelor de procedură prin mijloacele mai sus-menționate. În aceste condiții, cât timp încă nu există o astfel de semnătură electronică la nivelul instanței (renunțându-se practic la această facilitate), dar actul comunicat poartă semnătura grefierului și ștampila instanței scanate, procedura de comunicare este legal îndeplinită, partea având însă posibilitatea de a dovedi contrariul, respectiv că i s-a produs o vătămare ce nu poate fi altfel înlăturată, decât prin anularea actului.

- Cât privește dovada comunicării actelor de procedură prin e-mail, conform modificărilor art. 154 alin. (6¹) din Codul de procedură civilă, aduse prin Legea nr. 310/2018, „Citațiile și celelalte acte de procedură menționate la alin.(6) se consideră comunicate la momentul la care au primit mesaj din partea sistemului folosit că au ajuns la destinatar potrivit datelor furnizate de acestea”.

Totodată, conform art. 163 art. (11¹) din Codul de procedură civilă „*Atunci când comunicarea actelor s-a realizat potrivit prevederilor art. 154 alin. (6) mesajul de comunicare către destinatar primit de la sistem constituie dovada de comunicare. Aceasta se va lista și se va atașa la dosarul cauzei.*”

Se constată că textele legale nu prevăd obligația transmiterii emailului cu confirmare de citire, mesajul de comunicare către destinatar primit de la sistem constituind dovada de comunicare. Cu toate acestea, în măsura în care este posibilă utilizarea acestei variante (confirmare de citire), este recomandabil să se procedeze de această manieră, fiind o garanție în plus că destinatarul a luat cunoștință de actele ce i-au fost comunicate.

- Cât privește obligația certificării de către grefieri a copiei imprimată a expedierii, aceasta este prevăzută în mod expres de Codul de procedură civilă. Astfel, art. 165 pct. 3 din Codul de procedură civilă prevede că:

„*Procedura se socotește îndeplinită: (...)*

3. în cazul citării sau comunicării altui act de procedură efectuate potrivit prevederilor art. 154 alin.(6), procedura se socotește îndeplinită la data arătată pe copia imprimată a expedierii, certificată de grefierul care a făcut transmisiunea.”

Referitor la problemele în discuție, mai este de reținut cu privire la aplicarea în timp a prevederilor care modifică Codul de procedură civilă, că acestea se aplică numai proceselor și executărilor începute după intrarea în vigoare a Legii nr. 310/2018, potrivit regulilor de aplicare în timp a normelor de procedură prevăzute de art. 24-27 din Codul de procedură civilă. Excepție fac doar regulile privind administrarea probei prin depozitiile martorilor care se aplică și proceselor în curs, potrivit art. 26 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

În consecință, în cazul proceselor (dosarelor) începute înainte de data de 21 decembrie 2018 - data intrării în vigoare a Legii nr. 310/2018, în măsura în care procedura de citare/comunicare se va face prin fax/e-mail etc., trebuie respectate prevederile art. 154 alin.(6) în forma lor anterioară modificărilor.

În esență, în vechea reglementare, îndeplinirea procedurii de comunicare prin poștă electronică sau fax este condiționată de completarea de către parte a formularului comunicat de către greșier și de restituirea acestuia instanței, data la care se consideră comunicat actul fiind aceea care rezultă din copia confirmării expedierii, imprimată și certificată de către greșier.

8. Problema de practică neunitară

Citarea și comunicarea actelor de procedură în caz de coparticipare procesuală.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG

Dacă sunt îndeplinite condițiile art. 202 din Codul de procedură civilă, în sinteză - dacă există mandatar comun și dovada mandatului, îndeplinirea procedurii de comunicare a actelor de procedură se va face numai pe numele mandatarului, la domiciliul sau sediul acestuia.

Dacă nu sunt îndeplinite condițiile art. 202 din Codul de procedură civilă, trebuie emisă câte o citație/comunicare pentru fiecare parte. Menționarea în citație/comunicare doar a numelui unei părți și atașarea unei anexe în care sunt cuprinse numele celorlalte părți nu respectă condițiile prevăzute de art. 157 din Codul de procedură civilă pentru cuprinsul citației.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Conform art. 202 din Codul de procedură civilă „(1) În procesele în care, în condițiile art. 59, sunt mai mulți reclamanți sau pârâți, judecătorul, ținând cont de numărul foarte mare al acestora, de necesitatea de a se asigura desfășurarea normală a activității de judecată, cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale părților, va putea dispune, prin rezoluție, reprezentarea lor prin mandatar și îndeplinirea procedurii de comunicare a actelor de procedură numai pe numele mandatarului, la domiciliul sau sediul acestuia.

(2) Reprezentarea se va face, după caz, prin unul sau mai mulți mandatar, persoane fizice sau juridice, cu respectarea dispozițiilor privind reprezentarea judiciară.

(3) **Dovada mandatului va fi depusă de către reclamanți în termenul prevăzut la art. 200 alin. (3), iar de către pârâți, odată cu întâmpinarea. (...)**”

Situația coparticipării judiciare este una des întâlnită în practica instanțelor judecătorești, dificultățile ivindu-se din cauza numărului mare al citațiilor/comunicărilor ce ar urma să fie făcute în acest caz.

Pentru a veni în întâmpinarea acestor dificultăți, la art. 202 din Codul de procedură civilă s-a prevăzut posibilitatea instanței de a dispune ca părțile să fie reprezentate de mandatar și îndeplinirea procedurii de comunicare a actelor de procedură să se facă numai pe numele mandatarului.

Cu toate acestea, din analiza prevederilor legale mai sus-menționate, rezultă că aplicarea acestora se poate face doar dacă părțile au un mandatar comun și este depusă la dosar dovada mandatului, caz în care se poate emite o singură citație/comunicare doar pe numele mandatarului.

În cazul în care părțile nu și-au desemnat un mandatar comun, devin incidente prevederile legale generale în materie, regula fiind aceea că se emite citație individual pentru fiecare parte.

Citarea părților prin menționarea în cuprinsul citației a formulei „ X și alții” sau „ X și ceilalți reclamanți” nu reprezintă o modalitate legală de citare a părților, fiind obligatoriu

ca în citație să se regăsească numele fiecărei părți. În acest sens, art. 153 din Codul de procedură civilă prevede obligația de a cita toate părțile, iar prevederile art. 157 alin. (1) pct. e) stabilesc obligația indicării numelui și prenumelui persoanei citate, cerința fiind prevăzută sub sancțiunea nulității de art. 157 alin. (3).

O altă soluție adoptată în practică, în cazul litigiilor cu număr mare de părți, constă în emiterea unei citații pe numele uneia sau unora dintre acestea, alături de mențiunea ”și alții, conform anexei” și atașarea unui tabel nominal care să conțină numele și prenumele tuturor celorlalte părți.

Nici această modalitate de citare nu corespunde exigențelor legale, din analiza prevederilor art. 157 alin. (1) pct. e din Codul de procedură civilă și alin. (3) al aceluiași text de lege reieșind necesitatea ca în cuprinsul citației să fie menționat, ca atare, numele și prenumele sau denumirea părții citate, sub sancțiunea nulității.

Pe cale de consecință, ori de câte ori citația însăși nu va cuprinde numele și prenumele sau denumirea părții, procedura de citare nu poate fi legal îndeplinită.

Finalitatea urmărită prin actul procedural al citației o constituie, în esență, înștiințarea părților cu privire la existența procesului, la locul și termenul derulării lui.

Îndeplinirea acestei finalități, altfel spus, modul în care s-a derulat procedura de citare reiese din mențiunile făcute pe dovada de înmânare, respectiv, procesul-verbal, completate conform art. 164 din Codul de procedură civilă și niciodată prin raportarea la orice alt înscris completator (anexă, tabel, etc) chiar atașat citației. Or, câtă vreme numele/denumirea părții nu figurează pe citație și, totodată, nici pe singurul înscris care poate face în mod legal dovada modului în care a fost îndeplinită procedura de citare (proces-verbal sau dovadă de înmânare, cf. art. 164 din Codul de Procedură Civilă), procedura de citare realizată prin atașarea unei anexa citației emise nu este legal îndeplinită.

9. Problema de practică neunitară

În cazul în care instanța dispune citarea părții la interogatoriu și aceasta nu se prezintă la termenul stabilit pentru luarea interogatoriului se pierde sau nu termenul în cunoștință pentru termenele de judecată ulterioare?

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Citarea părții se face doar pentru termenul stabilit în vederea administrării probei cu interogatoriu, ulterior păstrându-se termenul în cunoștință dobândit de parte anterior citării pentru termenul la care s-a dispus administrarea probei cu interogatoriul.

b. Motivarea opiniei preliminare

Termenul în cunoștință este reglementat de dispozițiile art. 229 din Codul de procedură civilă care prevăd că ”Partea care a depus cererea personal sau prin mandatar și a luat termenul în cunoștință, precum și partea care a fost prezentă la un termen de judecată, personal sau printr-un reprezentant legal ori convențional, chiar neîmputernicit cu dreptul de a cunoaște termenul, nu va fi citată în tot cursul judecării la acea instanță, considerându-se că ea cunoaște termenele de judecată ulterioare. Aceste dispoziții îi sunt aplicabile și părții căreia, personal ori prin reprezentant legal sau convențional ori prin funcționarul sau persoana însărcinată cu primirea corespondenței, i s-a înmănat citația pentru un termen de judecată, considerându-se că, în acest caz, ea cunoaște și termenele de judecată ulterioare aceluia pentru care citația i-a fost înmănată.

Dispozițiile alin. (1) nu se aplică:

1. în cazul reluării judecării, după ce a fost suspendată;
2. în cazul când procesul se repune pe rol;

3. când partea este chemată la interogatoriu, în afară de cazul în care a fost prezentă la încuviințarea lui, când s-a stabilit și termenul pentru luarea acestuia;

4. când, pentru motive temeinice, instanța a dispus ca partea să fie citată la fiecare termen;

5. în cazul în care instanța de apel sau de recurs fixează termen pentru rejudecarea fondului procesului după anularea hotărârii primei instanțe sau după casarea cu reținere.

(3) Militarii încazarmați sunt citați la fiecare termen.

(4) Deținuții sunt citați, de asemenea, la fiecare termen.”

Citarea părții care este chemată la interogatoriu reprezintă o excepție la termenul în cunoștință prevăzută expres de dispozițiile legale și este de strictă interpretare. Apreciem că citarea este obligatorie numai pentru termenul la care va fi administrată proba cu interogatoriul nu și pentru termenele următoare pentru care partea își păstrează termenul în cunoștință. În acest sens trebuie avut în vedere și scopul instituirii acestei excepții, respectiv acela de a asigura respectarea dreptului la apărare în condițiile în care art. 358 din Codul de procedură civilă sancționează partea în cazul neprezentării la interogatoriu. Pentru termenele ulterioare nu-și mai găsește justificare excepția de la termenul în cunoștință din moment ce în discuție nu mai este administrarea probei cu interogatoriul.

De altfel, în doctrina juridică s-a statuat că ”art. 229 alin. (2) pct. 3 Cod procedură civilă trebuie înțeles în sensul că numai în privința administrării probei cu interogatoriul nu funcționează prezumția cunoașterii termenului.” (Mihaela Tăbârcă, *Drept procesual civil, Vol. II*, Editura Universul Juridic, București, 2013, pag. 179) Autorul citat consideră că, în situația în care, la termenul stabilit pentru administrarea probei cu interogatoriul partea lipsește dar cel căruia i-a fost încuviințată proba renunță la administrarea ei, instanța poate să soluționeze litigiul dacă respectiva parte avea termen în cunoștință în condițiile art. 229 alin. (1) Cod procedură civilă.

Față de cele arătate, este evident că, pentru termenele următoare celui la care s-a dispus luarea interogatoriului părții, aceasta își păstrează termenul luat în cunoștință conform art. 229 alin. (1) Cod procedură civilă.

10. Problema de practică neunitară:

Depunerea raportului de expertiză în exemplare suficiente pentru comunicare și obligativitatea comunicării acestuia către părți.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Codul de procedură civilă nu prevede obligativitatea depunerii raportului de expertiză în exemplare suficiente pentru comunicare și comunicarea acestuia către părți.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Conform prevederilor art. 336 C.pr.civ., expertul are obligația de a depune la dosar raportul de expertiză „cu cel puțin 10 zile înainte de termenul fixat pentru judecată”, în cazuri urgente termenul putând fi micșorat, fără a fi prevăzută obligația depunerii raportului într-un număr de exemplare suficiente pentru comunicare către părți.

În acest caz, garanția respectării principiilor contradictorialității și a dreptului la apărare sunt asigurate prin posibilitatea părților de a lua cunoștință de la dosar de conținutul raportului în termenul prevăzut de lege sau de instanță. În același scop, dacă termenul de depunere nu a fost respectat, oricare dintre părți poate solicita amânarea judecării pentru studierea raportului de expertiză.

Așadar, Codul de procedură civilă nu prevede nici obligația depunerii raportului de expertiză în exemplare suficiente pentru comunicare, nici pe aceea de comunicare a raportului

către părți. Obligativitatea depunerii cererilor în numărul de exemplare câte sunt necesare pentru comunicare este reglementată de art. 149 din C.pr.civ., însă această obligație revine exclusiv părților din proces, iar expertul, în raport de organele sau persoanele care întocmesc actele de procedură, este un *participant* la proces.

II. ECRIS CIVIL

1. Problema de practică neunitară

Introducerea în ECRIS a două adrese distincte pentru aceeași parte.

a. **Opinia preliminară a formatorilor SNG**

Partea va figura o singură dată în dosar cu două adrese.

b. **Motivarea opiniei preliminare**

Pentru o parte se pot introduce mai multe adrese atunci când este necesar (spre exemplu o adresă de domiciliu și una aleasă de corespondență). Pentru adăugarea unei noi adrese pentru o parte deja introdusă, se selectează partea din listă, se modifică datele din secțiunea „Adresa” cu datele noii adrese, după care se apasă butonul „Adaugă adresă”.

Este important să nu adăugăm în aplicație aceeași parte de mai multe ori având în vedere că are mai multe adrese, ci să folosim opțiunea „Adaugă adresă”, pentru ca în dosar să figureze o singură parte cu mai multe adrese.

Introducerea aceleiași părți de mai multe ori în aplicație în situația în care aceasta prezintă două adrese distincte va duce la creșterea artificială și nereală a complexității pentru acel dosar, statistica fiind viciată cu privire la complexitatea cumulată a completului de judecată, încărcătura acestuia, respectiv încărcătura instanței.

2. Problema de practică neunitară:

Înregistrarea în ECRIS a obiectului secundar în cazul cererilor de intervenție, momentul la care se face înregistrarea.

a. **Opinia preliminară a formatorilor SNG:**

Se introduce obiectul secundar în aplicația ECRIS doar dacă a fost admisă în principiu cererea de intervenție.

b. **Motivarea opiniei preliminare:**

Obiectul cererii de intervenție va fi introdus în aplicația ECRIS la secțiunea ”Obiect secundar” după ce aceasta a fost admisă în principiu.

Analiza cererii de intervenție și a admisibilității în principiu presupune o activitate judiciară concretizată în comunicarea cererii și a înscrisurilor, citarea părților și a intervenienților, precum și punerea în discuție a cererii de intervenție.

Cu toate acestea, instanța nu se consideră investită cu judecarea și pronunțarea unei soluții pe fondul cererii de intervenție, astfel încât să se justifice creșterea complexității dosarului prin introducerea în aplicația ECRIS a obiectului secundar.

Instanța se consideră investită cu judecarea cererii de intervenție abia după ce aceasta a fost admisă în principiu.

Mai mult decât atât, titularii cererii de intervenție nu primesc calitatea de intervenienți decât după ce aceasta a fost admisă în principiu, până la acest moment având calitatea de terți.

În situația în care instanța respinge cererea de intervenție, titularul cererii are la dispoziție o cale de atac, iar dacă în urma soluționării acesteia, instanța superioară dispune judecarea cererii de intervenție, grefierul va proceda abia în acest moment la introducerea în aplicația ECRIS a obiectului secundar.

3. Problema de practică neunitară:

Documentul de soluționare în cazul încuviințării executării silite precum și în cazul anulării cererii de chemare în judecată în condițiile art. 200 alin. 4 C.pr.civ. și al reexaminării (după anularea cererii).

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Documentul de soluționare care trebuie selectat în programul ECRIS în cazul încuviințării executării silite este „încheiere executare silită”, iar în cazul anulării cererii de chemare în judecată, în condițiile art. 200 alin. 4 C.pr.civ., este „încheiere anulare cerere”, respectiv, ”încheiere reexaminare (după anulare cerere)”, în condițiile art. 200 alin. 7 C.pr.civ..

b. Motivarea opiniei preliminare:

b.1. În ceea ce privește **anularea cererii de chemare în judecată**, în condițiile art. 200 alin. 4 C.pr.civ., precum și reexaminarea (după anularea cererii), prin Hotărârea nr. 1316/2016 a Secției pentru judecători a CSM au fost aprobați 4 indicatori pe baza cărora se evaluează eficiența activității judecătorilor. Unul dintre aceștia îl reprezintă redactările restante, constând în procentul de redactare peste termen a dosarelor finalizate cu document de tip final „Hotărâre”, precum și a dosarelor finalizate cu următoarele documente de tip final: încheiere percheziție, **încheiere anulare cerere**, încheiere finală cameră preliminară, încheiere măsuri preventive (faza de urmărire penală) și **încheiere reexaminare (după anulare cerere)**, combinat cu criteriul numărului de zile de depășire a termenului de redactare.

Selectarea corectă a documentului de soluționare este, astfel, deosebit de importantă din perspectiva rolului pe care îl joacă în procesul de evaluare a eficienței activității judecătorilor. Selectarea în programul ECRIS a documentului „încheiere finală dezinvestire” într-o cauză având ca obiect anularea cererii de chemare în judecată potrivit art. 200 alin. 4 C.pr.civ., respectiv reexaminarea (după anularea cererii), ar conduce, în concret, la imposibilitatea utilizării criteriului avut în vedere de HCSM nr. 1316/2016 pentru evaluarea eficienței activității judecătorilor, din perspectiva eventualelor redactări restante.

Sub aspectul termenului de redactare, inițial, HCSM nr. 625/2015 prevedea un termen de 5 zile, urmând ca, ulterior, prin punctul nr. 31 aflat pe ordinea de zi a Secției pentru judecători a CSM din 19.12.2018, să se hotărască, în unanimitate, ca termenul de redactare pentru aceste documente să fie cel prevăzut de lege, soluție aflată în acord cu dispozițiile art. 128 din hotărârea nr. 1.375 din 17 decembrie 2015 pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești. Trimiterea la textul legal are în vedere prevederile art. 232 din C.pr.civ., potrivit căruia, încheierea se redactează în cel mult 3 zile de la data ședinței de judecată.

b.2. Cu privire la **încheierea de încuviințare a executării silite**, selectarea acestui tip de document și nu a „încheierii finale dezinvestire” se impune ca o cerință de acuratețe în identificarea obiectului cauzei, cu atât mai mult cu cât ambele documente sunt de tip final. Când timp există și opțiunea pentru alegerea unui document care să corespundă în totalitate naturii juridice a actului procedural întocmit, se impune alegerea acestuia, documentul „încheiere finală

dezinvestire” urmând a fi selectat ori de câte ori nu este predefinit unul care să corespundă mai bine celui redactat.

Același argument susține, de asemenea, și selectarea în programul ECRIS a documentului „încheiere anulare cerere”, respectiv „încheiere reexaminare” (după anulare cerere).

4. Problema de practică neunitară:

Prin ce document se soluționează cererea de reexaminare împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru?

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Documentul din aplicația ECRIS prin care se soluționează cererea de reexaminare formulată împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru este încheiere finală cameră de consiliu fără număr.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Art. 97 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești prevede obligativitatea creării unui dosar asociat pentru cererea de reexaminare taxă timbru, astfel că pentru soluționarea acestui tip de dosar avem nevoie de un document de tip final, respectiv de o *încheiere finală cameră de consiliu fără număr*.

Posibilitatea acordării de numere încheierilor finale este dată printr-o hotărâre de colegiu, astfel că în situația în care există o asemenea hotărâre, documentul de soluționare poate fi în acest caz *încheiere finală cameră de consiliu cu număr*.

Având în vedere că cererea de reexaminare taxă timbru se soluționează în camera de consiliu, documentul de soluționare ce va fi selectat este *încheiere finală cameră de consiliu fără număr* și nu încheiere finală dezinvestire.

5. Problema de practică neunitară:

Prin ce document se soluționează cererea de abținere/recuzare?

a. Opinia preliminară a departamentului

Documentul din aplicația ECRIS prin care se soluționează cererea de abținere/recuzare este *încheiere abținere/recuzare fără număr* în cazul în care abținerea/recuzarea se soluționează de un alt complet al instanței respective, respectiv *încheiere finală cameră de consiliu* în situația prevăzută de art. 52 raportat la art. 50 alin. (2) Cod Procedură civilă când din pricina abținerii/recuzării, nu se poate alcătui completul de judecată, cererea fiind trimisă la instanța ierarhic superioară.

b. Motivarea opiniei preliminare

În situația unei cereri de abținere sau de recuzare care poate fi soluționată de un alt complet al instanței respective, documentul de soluționare va fi *încheiere de abținere/recuzare*, care nu este un document de tip final, cererea fiind soluționată în cadrul dosarului.

În situația în care, din pricina abținerii sau recuzării, nu se poate alcătui completul de judecată, atunci, potrivit art. 50 alin. (2) Cod procedură civilă, cererea de abținere sau de recuzare este trimisă spre soluționare instanței ierarhic superioare. La instanța superioară cererea de abținere sau de recuzare va fi înregistrată cu număr nou de dosar, astfel că pentru soluționarea acestuia va fi nevoie de un document de tip final care să scoată dosarul din stocul de dosare și să fie considerat soluționat la instanța ierarhic superioară. Documentul de tip final ales la instanța superioară va fi *încheiere finală cameră de consiliu*.

6. Problema de practică neunitară:

Prin ce document se soluționează cererea de ajutor public judiciar?

a. Opinia preliminară a departamentului:

Documentul din aplicația ECRIS prin care se soluționează cererea de ajutor public judiciar este *încheiere de ședință*, iar în situația în care a fost creat un dosar asociat documentul de soluționare este încheiere finală cameră de consiliu.

b. Motivarea opiniei preliminare:

În situația unei cereri de ajutor de ajutor public judiciar soluționată în cadrul aceluiași dosar documentul de soluționare este *încheiere de ședință* (documentul încheiere de ajutor public judiciar nu figurează în lista documentelor de soluționare din aplicația ECRIS).

În situația în care pentru soluționarea cererii de ajutor public judiciar a fost creat un dosar asociat potrivit art. 97 alin. (3) ROIIJ, atunci documentul de soluționare este *încheiere finală cameră de consiliu*, fiind necesară pentru soluționarea dosarului alegerea unui document de tip final.

7. Problema de practică neunitară:

Documentul selectat în ECRIS în cazul în care se soluționează o completare a hotărârii.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Atunci când există o hotărâre de completare a dispozitivului, documentul care trebuie generat în ECRIS este „Hotărâre – completare dispozitiv.”

b. Motivarea opiniei preliminare:

În cazul în care instanța soluționează o cerere de completare a hotărârii inițiale, documentul care trebuie generat în ECRIS este „Hotărâre – completare dispozitiv”. Selectarea corectă a documentului este foarte importantă din punct de vedere statistic, deoarece documentul de tipul „Hotărâre – completare dispozitiv” este un document nonfinal, dosarul figurând în continuare ca soluționat la data pronunțării hotărârii inițiale.

Așadar, introducerea unui document de tipul „Hotărâre” atunci când, în fapt, ar fi vorba despre o hotărâre de completare a dispozitivului, ar conduce la modificarea datei de soluționare a dosarului, întrucât acesta figurează ca soluționat din punct de vedere statistic la data introducerii ultimei hotărâri.

În ceea ce privește sintagma „hotărâre separată” din cuprinsul prevederilor art. 444 alin. 2) din C.pr.civ., aceasta nu trebuie interpretată în sensul în care ar fi vorba de o hotărâre diferită, deoarece dosarele pot fi soluționate pe fond printr-o singură hotărâre. Hotărârea completatoare, este, așa cum rezultă din însăși denumirea sa, o hotărâre care o întregește pe cea inițială, fiind supusă aceluiași căi de atac ca și hotărârea în legătură cu care s-a solicitat completarea.

III. COOPERARE INTERNAȚIONALĂ JUDICIARĂ ÎN MATERIE CIVILĂ

1. Problema de practică neunitară:

Modalitatea de transmitere a cererilor de comunicare/notificare a actelor judiciare/extrajudiciare într-un stat membru al UE (respectiv prin scrisoare recomandată, curier sau prin folosirea Anexei I la Regulamentul (CE) nr.1393/2007).

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

În cazul în care pârâtul își are reședința obișnuită într-un alt stat membru al Uniunii Europene, poate fi folosită oricare dintre metodele prevăzute de Regulamentul (CE) nr.1393/2007, fără a exista o ordine de preferință. Rămâne la aprecierea instanței judecătorești să aleagă una (sau mai multe, cumulativ) dintre acestea – respectiv, transmiterea prin agenția de primire competentă din statul respectiv, transmiterea pe cale consulară sau diplomatică, notificarea sau comunicarea prin intermediul agenților diplomatici sau consulari, notificarea sau comunicarea prin intermediul serviciilor de curierat sau notificarea sau comunicarea directă -, respectiv pe aceea mai aptă să conducă la desfășurarea procedurii într-un termen rezonabil, în raport cu datele concrete ale cauzei.

Dacă partea locuiește într-un stat nemembru al Uniunii Europene, poate fi folosită oricare dintre modalitățile de comunicare prevăzute de Convenția de la Haga din 1965, în măsura în care statul de destinație este înaltă parte contractantă la această convenție. Lista actualizată a statelor care au ratificat Convenția de la Haga din 1965 poate fi consultată pe website-ul Conferinței Internaționale de Drept Privat de la Haga- www.hcch.net.

Modalitatea de citare prevăzută de art.156 C.pr.civ. este compatibilă atât cu prevederile Regulamentului (CE) nr.1393/2007 (art.14), cât și cu cele ale Convenției de la Haga din 1965 (art.10 lit.a).

În situația statelor care nu sunt membre ale Uniunii Europene și nici parte contractantă la Convenția de la Haga din 1965, citarea se realizează potrivit art.155 pct. 13 C.pr.civ., cu luarea în considerare a unor eventuale tratate bilaterale dintre respectivele state și România. Dacă statul de destinație nu acceptă citarea resortisanților săi prin scrisoare recomandată, citarea/comunicarea poate fi realizată și în condiții de curtoazie internațională, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe.

b. Motivarea opiniei preliminare:

În conformitate cu prevederile Constituției României, dispozițiile de drept al Uniunii Europene se aplică prioritar și prevalează asupra dispozițiilor contrare din dreptul intern. Ca urmare, în relația cu statele Uniunii Europene, citarea/comunicarea actelor de procedură se vor realiza în condițiile Regulamentului (CE) nr.1393/2007. Cu toate acestea, citarea/comunicarea prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, prevăzută de art.156 C.pr.civ. este compatibilă cu prevederile Regulamentului, reprezentând una dintre metodele de citare/comunicare reglementate de art.14 din Regulament. Între metodele de citare prevăzute de Regulament nu există o ordine de preferință, putând fi folosită oricare dintre acestea, în raport cu datele concrete ale cauzei. De asemenea, pot fi folosite transmiterea prin intermediul unei agenții de primire din statul de destinație, concomitent cu oricare dintre celelalte modalități prevăzute la art.14 din Regulament (Hotărârea CJUE în cauza Plumex c. Young Sports NV C-

473/04). În relația cu statele care nu sunt membre ale Uniunii Europene, se va verifica dacă acestea sunt parte contractantă la Convenția de la Haga din 1965, putându-se opta pentru oricare dintre modalitățile de citare/comunicare prevăzute de Convenție (printre care și citarea cu scrisoare recomandată). În celelalte cazuri, citarea/comunicarea se va efectua prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, în condițiile dreptului intern sau în condiții de curtoazie internațională.

2. Problema de practică neunitară:

Modalitatea de aplicare a dispozițiilor art. 156 C.pr.civ. privind menționarea în cuprinsul citației adresate unei persoane cu domiciliul/reședința în străinătate a sancțiunii aplicabile în situația nealegerii unui domiciliu în România pentru comunicarea actelor de procedură.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

De lege lata, dispozițiile art.156 C.pr.civ. impun ca persoanelor cu domiciliul sau reședința în străinătate, citate prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, în condițiile art.155 pct.13 C.pr.civ., să fie înștiințate prin citație că au obligația de a-și alege un domiciliu în România unde să li se facă toate comunicările privind procesul. De asemenea, legea națională prevede că, persoana citată, care nu-și alege domiciliul procesual în România, urmează a fi citată în continuare cu scrisoare recomandată, recipisa de predare la poșta română a scrisorii (...) ținând loc de dovadă a îndeplinirii procedurii.

Considerentele Curții de Justiție în cauza Alder (C-473/04) nu pot fi aplicate mutatis mutandis pentru a se ajunge la concluzia lipirii de aplicabilitate în mod integral a prevederilor art.156 C.pr.civ., întrucât există diferențe semnificative între dispozițiile legii procesuale civile poloneze (analizate de Curte în cauza menționată) și prevederile legale naționale. Sintagma ”recipisa de predare la poșta română a scrisorii (...) ține loc de dovadă de îndeplinire a procedurii” ridică un dubiu serios atât cu privire la compatibilitatea cu dreptul Uniunii Europene, cât și cu principiul dreptului la un proces echitabil, reglementat la nivel constituțional și convențional, însă aprecierea asupra includerii acestei mențiuni în procedura transmisă părții nu poate aparține grefierului care realizează procedura de citare, întrucât presupune o apreciere de natură jurisdicțională. Până la momentul tranșării acestei chestiuni la nivel legislativ ori pe calea unui recurs în interesul legii ori a unei hotărâri preliminare, este exclusiv atributul fiecărei instanțe de judecată în parte să aprecieze asupra acestui aspect și să dispună (i) fie inserarea în continuare a respectivei mențiuni, (ii) fie lipsirea de aplicare a acestei dispoziții, în baza principiului preeminenței dreptului Uniunii Europene, (iii) fie sesizarea Curții de Justiție cu o întrebare preliminară asupra compatibilității normei legale naționale cu dreptul Uniunii, în special dispozițiile Regulamentului (CE) nr.1393/2007, (iv) ori chiar a Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate, dacă apreciază îndeplinite cerințele prevăzute de lege.

b. Motivarea opiniei preliminare:

În cadrul unora dintre seminariile de formare profesională continuă s-a ridicat problema dacă, în situația comunicării/notificării unui act de procedură într-un alt stat membru UE prin scrisoare recomandată, va mai fi inserată obligația prevăzută la art.156 C.pr.civ. (respectiv înștiințarea părții că are obligația de a-și alege un domiciliu în România unde să i se facă toate comunicările privind procesul., în caz contrar aceasta urmând să fie citată în continuare cu scrisoare recomandată, recipisa de predare la poșta română a scrisorii (...) ținând loc de dovadă a îndeplinirii procedurii), respectiv dacă prevederile acestui text de lege ar trebui considerate înlăturate de la aplicare în raport cu cele stabilite de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cauza Alder (C-325/11).

Dispozițiile legii fundamentale prevăd principiul preeminenței dreptului Uniunii Europene, ceea ce înseamnă că dispozițiile de drept al Uniunii, astfel cum sunt interpretate în jurisprudența sa de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, se vor aplica direct și prioritar, prevalând asupra dispozițiilor contrare din legislația națională. Totuși, întrucât în cauza Alder, Curtea de Justiție a examinat prevederi dintr-o altă legislație națională (în speță, cea poloneză), hotărârea menționată va putea fi aplicată direct, *mutatis mutandis*, de către o instanță română doar dacă există suficiente elemente de similaritate între cele două legislații care să contureze o veritabilă identitate a acestora. Cu alte cuvinte, înlăturarea de la aplicare a unei dispoziții legale, pe motiv că ar contraveni unei norme de drept al Uniunii Europene, trebuie să aibă o bază juridică și factuală certă, întrucât o astfel de soluție reprezintă o situație de excepție, nefiind permisă atunci când se bazează pe o simplă asemănare, analogie, a celor două situații.

Or, în cauza Alder, Curtea de Justiție a avut în vedere incompatibilitatea dintre dreptul Uniunii Europene și o prevedere din legislația poloneză care prevedea că în situația în care partea cu reședința în străinătate nu își desemna un reprezentant în Polonia pentru comunicarea actelor de procedură, acestea urmau a fi considerate comunicate prin simpla depunere a lor la dosar, fără nicio altă formalitate. Există așadar o diferență de esență între respectivele dispoziții procesuale poloneze și prevederile art.156 C.pr.civ., care prevăd că în situația în care partea nu face o alegere de domiciliu în România, aceasta urmează să fie în continuare citată la reședința din străinătate, prin scrisoare recomandată (modalitate de citare perfect compatibilă cu prevederile Regulamentului (CE) nr.1393/2007, după cum o arată inclusiv Curtea de Justiție în chiar cauza Alder – spre ex. par.38). Mai mult, examinând considerentele expuse de Curte se constată că nu se face nicio referire la faptul că obligația părții de a-și desemna un reprezentant în țară pentru comunicarea actelor de procedură (prin urmare nici aceea de a-și alege un domiciliu în țară, în cazul României) ar fi prin ea însăși incompatibilă cu dreptul UE. Curtea a avut în vedere în principal caracterul fictiv al efectuării procedurii prin depunerea actelor la dosar, ceea ce nu este cazul legislației române.

Prin urmare, nu există suficiente elemente de similaritate pentru a aprecia că prevederile art.156 C.pr.civ. ar fi inaplicabile ca urmare a hotărârii pronunțate de Curte în cauza Alder. Se ridică, într-adevăr, o problemă în ceea ce privește a doua parte a sancțiunii prevăzute de legiuitorul român în cazul omisiunii părții de a-și alege un domiciliu în țară pentru comunicarea actelor, respectiv sintagma recipisa de predare la poșta română a scrisorii (...) ținând loc de dovadă a îndeplinirii procedurii, respectiv a compatibilității acestei soluții legislative cu prevederile Regulamentului (CE) nr.1393/2007, cu cele ale art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și cu cele ale Constituției României, cu referire la dreptul la un proces echitabil și la posibilitatea părții de a exercita o apărare efectivă. Însă o astfel de chestiune nu poate fi tranșată de către greșierul care realizează procedura de citare (întrucât nu are o natură administrativă, ci una jurisdicțională), ci doar de instanța de judecată, care are și posibilitatea adresării unei întrebări preliminare sau invocării unei excepții de neconstituționalitate.

3. Problema de practică neunitară:

Necesitatea folosirii formularelor puse la dispoziție de Regulamentul (UE) nr.1393/2007 sau de Convenția de la Haga din 1965 în situația transmiterii cererilor de notificare/comunicare a actelor judiciare/extrajudiciare pe calea serviciilor de curierat.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

În cazul citării/comunicării actelor de procedură prin scrisoare recomandată este indicată și transmiterea formularului din Anexa II la Regulamentul (CE) nr.1393/2007 (pentru statele Uniunii Europene), respectiv a formularului din Anexa II la Convenția de la Haga din 1965

UNIUNEA EUROPEANĂ

(pentru statele care nu sunt membre ale Uniunii Europene, dar sunt parte contractantă la convenția indicată).

b. Motivarea opiniei preliminare:

Atât Regulamentul (CE) nr.1393/2007, cât și Convenția de la Haga din 1965 reprezintă instrumente de cooperare judiciară internațională, prevederile acestora trebuind interpretate în raport cu obiectivul lor general, acela de a facilita comunicarea actelor judiciare/extrajudiciare între statele Uniunii Europene, respectiv statele părți la Convenție, cu respectarea unui set de garanții fundamentale pentru persoana vizată, în special înștiințarea acesteia asupra procedurii judiciare în desfășurare într-o limbă pe care o înțelege și posibilitatea exercitării unei apărări efective în cauză. În al doilea rând, Constituția României prevede preeminența dreptului Uniunii Europene și a convențiilor și tratatelor în materia drepturilor fundamentale, ratificate de Parlament, asupra dreptului național.

Prin urmare, și dispozițiile procedurale privind citarea/comunicarea în cauzele cu elemente de extraneitate trebuie interpretate astfel încât să fie în acord cu obligațiile internaționale impuse României în calitate de membru al Uniunii Europene sau asumate de către aceasta prin tratatele și convențiile încheiate în condițiile legii, ceea ce presupune asigurarea tuturor garanțiilor prevăzute în astfel de instrumente internaționale. Din aceste motive, ne raliem opiniei exprimate în cadrul seminariilor de formare continuă, în sensul că este recomandabilă transmiterea formularului din Anexa II la Regulamentul (CE) nr.1393/2007 (pentru statele Uniunii Europene), respectiv a formularului din Anexa II la Convenția de la Haga din 1965 (pentru statele care nu sunt membre ale Uniunii Europene, dar sunt parte contractantă la convenția indicată), în cazul efectuării citării/comunicării prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire într-o cauză cu elemente de extraneitate.

4. Problema de practică neunitară:

Citarea părților cu reședința/domiciliul în străinătate prin scrisoare recomandată, în condițiile Codului de procedură civilă sau în condițiile Regulamentului (CE) nr.1393/2007.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Citarea/comunicarea actelor de procedură prin scrisoare recomandată reprezintă una dintre modalitățile de notificare a actelor judiciare prevăzute de Regulamentul (CE) nr.1393/2007 – art.14, între acestea neexistând vreo ordine de preferință (Hotărârea Curții de Justiție în cauza Plumex – C-473/04).

b. Motivarea opiniei preliminare:

Citarea/comunicarea actelor de procedură prin scrisoare recomandată reprezintă una dintre modalitățile de notificare a actelor judiciare prevăzute de Regulamentul (CE) nr.1393/2007 – art.14, între acestea neexistând vreo ordine de preferință (Hotărârea Curții de Justiție în cauza Plumex – C-473/04).

5. Problema de practică neunitară:

Modalitatea de înregistrare a cererilor de comunicare și/sau notificare a actelor care provin din alte state primite de agențiile de primire din România (judecătorii) și care urmează să fie comunicate către o persoană având domiciliul în România: pe cale administrativă sau prin constituirea unui dosar repartizat aleatoriu.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Cererile de comunicare și/sau notificare a actelor care provin din alte state se înregistrează pe cale administrativă.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Modalitatea de înregistrare a cererilor de comunicare și/sau notificare a actelor care provin din statele membre ale Uniunii Europene este reglementată în mod expres de dispozițiile art. 37 alin. 1 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești din 17.12.2015: *”Judecătorii desemnați de președinții instanțelor pentru realizarea activității de notificare sau comunicare în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială soluționează, pe cale administrativă, cererile având acest obiect”*; prin urmare, astfel de cereri primite de judecătorii, în calitate de agenții de primire, trebuie să fie înregistrate pe cale administrativă, urmând să fie soluționate de judecătorul delegat.

În ceea ce privește cererile provenite dintr-un stat care nu este stat membru al Uniunii Europene, deși nu există o reglementare legală sau administrativă în acest sens, este recomandabil, pentru identitate de rațiune, să se aplice dispozițiile art. 37 alin. 1 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești din 17.12.2015, iar cererile de comunicare și/sau notificare să fie înregistrate, de asemenea, pe cale administrativă.

6. Problema de practică neunitară :

Necesitatea traducerii în mai multe limbi a formularului tip pentru confirmarea primirii în cauzele în care se citează conform Regulamentului nr. 1393/2007.

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Formularul tip pentru confirmarea primirii trebuie completat în limba oficială a / una din limbile oficiale ale statului membru de destinație sau în una din limbile în care acesta acceptă să fie completat formularul, alta decât cea proprie, pe care a indicat-o instituțiilor Uniunii Europene.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Potrivit art. 6 alin. (1) din Regulamentul nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială („notificarea sau comunicarea actelor”) și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului, *”la primirea actului, agenția de primire expediază agenției de transmitere o confirmare de primire, în cel mai scurt termen și, în orice caz, în termen de șapte zile de la primire, prin cel mai rapid mijloc de transmitere, utilizând formularul tip prevăzut în anexa I”*.

Deși regulamentul nu specifică în mod expres la acest articol limba în care trebuie completat formularul prin care agenția de primire confirmă primirea actelor în termen de 7 zile, în art. 4 alin. (2) se face referire la *”transmiterea actelor, a cererilor, a confirmărilor, a confirmărilor de primire, a certificatelor și a oricăror alte documente între agențiile de transmitere și cele de primire”*. Totodată, la art. 4 alin. (3) se precizează că *”actul care urmează să fie trimis este însoțit de o cerere redactată folosind formularul tip prevăzut în anexa I”*, formular care *”se completează în limba oficială a statului membru de destinație sau, în cazul în care există mai multe limbi oficiale în statul membru în cauză, în limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului unde urmează să se facă notificarea sau comunicarea, sau într-o altă limbă pe care statul membru respectiv a indicat că o acceptă”*.

Se observă că printre formularele prevăzute în anexa I se regăsește și formularul denumit *”Confirmare de primire”*. Prin urmare, formularul tip pentru confirmarea primirii trebuie completat în limba oficială a / una din limbile oficiale ale statului membru de destinație sau în

una din limbile în care acesta acceptă să fie completat formularul, alta decât cea proprie, pe care a indicat-o instituțiilor Uniunii Europene.

Mai mult decât atât, trebuie menționat faptul că traducerea formularului se face în mod automat, cu ajutorul portalului <https://e-justice.europa.eu/>, prin selectarea limbii în care se dorește crearea formularului ulterior completării acestuia cu date care nu trebuie traduse în prealabil (precum numărul dosarului, data primirii, data și locul întocmirii formularului).

Deși nu este imperativ, anterior traducerii, se poate imprima și păstra la dosarul cauzei și o confirmare de primire în limba română, însă în statul membru de destinație se va transmite în mod obligatoriu o confirmare de primire tradusă potrivit art. 4 din Regulamentul nr. 1393/2007.

IV. EXECUTĂRI CIVILE

1. Problema de practică neunitară:

Punerea în executare a amenzii contravenționale în dosarele anulate în baza art. 200 din Codul de procedură civilă – se procedează la executarea silită sau dosarele se lasă în nelucrare?

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Punerea în executare a amenzii contravenționale în dosarele anulate în baza art. 200 din Codul de procedură civilă se face din oficiu de către instanța judecătorească; dosarele nu trebuie lăsate în nelucrare.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Conform art. 39 din O.G. nr. 2/2001 „(1) Punerea în executare a sancțiunii amenzii contravenționale se face astfel:

a) de către organul din care face parte agentul constatator, ori de câte ori nu se exercită calea de atac împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției în termenul prevăzut de lege;

b) de către instanța judecătorească, în celelalte cazuri.

(2) **În vederea executării amenzii, organele prevăzute la alin. (1) vor comunica din oficiu procesul-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii, neatacat cu plângere în termenul legal, în termen de 30 de zile de la data expirării acestui termen, ori, după caz, **dispozitivul hotărârii judecătorești irevocabile prin care s-a soluționat plângerea**, în termen de 30 de zile de la data la care hotărârea a devenit irevocabilă, astfel:**

a) pentru sumele care se fac venit integral la bugetele locale, organelor de specialitate ale unităților administrativ-teritoriale în a căror rază teritorială domiciliază contravenientul persoană fizică sau, după caz, își are domiciliul fiscal contravenientul persoană juridică;

b) pentru sumele care se fac venit integral la bugetul de stat, organelor de specialitate ale unităților subordonate Ministerului Finanțelor Publice - Agenția Națională de Administrare Fiscală, în a căror rază teritorială își are domiciliul fiscal contravenientul persoană juridică.”

Problema de practică neunitară este generată de împrejurarea că textul legal face referire doar la dispozitivul hotărârii judecătorești irevocabile prin care s-a soluționat plângerea, iar în discuție este o încheiere de anulare a plângerii contravenționale, pronunțată în baza art. 200 alin.(4) din Codul de procedură civilă.

Aceasta nu este însă de natură să conducă la concluzia că aceste dosare, în care s-a pronunțat o încheiere de anulare în baza art. 200 alin.(4) din Codul de procedură civilă, ar trebui lăsate în nelucrare, astfel cum procedează unele instanțe.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

În acest sens, este de reținut că încheierea de anulare este la rândul ei, în sens larg, tot o hotărâre judecătorească (art. 424 alin. 5 din Codul de procedură civilă), astfel încât sintagma „*dispozitivul hotărârii judecătorești irevocabile prin care s-a soluționat plângerea*” trebuie interpretată ca făcând referire și la încheierea în discuție.

Împrejurarea că plângerea contravențională nu este soluționată pe fond este lipsită de relevanță din punct de vedere al executării silite, cât timp, prin anularea acesteia, chiar pentru neregularități de formă, este validat procesul-verbal de contravenție. Or, ceea ce interesează din punct de vedere al executării silite este dacă debitorul datorează sau nu amenda stabilită în sarcina sa, iar acest aspect a fost tranșat odată cu încheierea pronunțată, rezultând astfel că amenda contravențională trebuie urmărită silit.

Soluția de a lăsa în nelucrare dosarele nu corespunde rațiunii legii, care este aceea de a pune efectiv în executare sancțiunea amenzii contravenționale.

În ceea ce privește instituția care urmează să pună în executare sancțiunea amenzii contravenționale în aceste dosare, rezultă conform art. 39 din O.G. nr. 2/2001 că instanța judecătorească are atribuții în acest sens.

Astfel, art. 39 alin. (1) din O.G. nr. 2/2001 stabilește în sarcina organului din care face parte agentul constatator obligația de a pune în executare sancțiunea amenzii, ori de câte ori nu se exercită calea de atac împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției (lit.a) și în sarcina instanței judecătorești, în celelalte cazuri (lit.b), respectiv când se exercită calea de atac împotriva procesului-verbal de contravenție, fără a face alte distincții.

Cum în situația supusă analizei s-a exercitat calea de atac, rezultă că revine instanței judecătorești obligația de a proceda la executarea silită, nefiind corectă soluția de a fi lăsate dosarele în nelucrare.

2. Problema de practică neunitară

Se înregistrează și sancțiunile complementare trecute în procesul-verbal de contravenție sau cele aplicate de instanța judecătorească în registrul specific sau este suficientă înregistrarea doar a sancțiunilor principale?

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG:

Se impune înregistrarea sancțiunilor complementare aplicate prin procesul-verbal de contravenție sau de către instanța de judecată, în registrele de evidență și punere în executare a sancțiunilor contravenționale.

b. Motivarea opiniei preliminare:

Conform art. 158 alin. (5) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin HCSM nr.1375/2015 (în continuare ROI) „*Dispozițiile referitoare la punerea în executare a hotărârilor penale prevăzute la art.148-149 și art. 151-153 se aplică în mod corespunzător.*”

În ceea ce privește punerea în executare a hotărârilor penale, art. 149 lit. a din ROI prevede următoarele „*Grefierul delegat va întocmi toate lucrările în legătură cu: a) punerea în executare a pedepselor principale, complementare și accesorii, a măsurilor educative, (...)*”

Rezultă din examinarea acestor prevederi legale că punerea în executare a sancțiunilor contravenționale se face în mod similar punerii în executare a hotărârilor penale, prevederile art. 149 mai sus-menționate din materia executării hotărârilor penale fiind pe deplin incidente și în materia executării sancțiunilor contravenționale.

Or, cum acest articol stabilește obligația grefierului de a efectua lucrările de executare atât în legătură cu pedepsele principale cât și în legătura cu pedepsele complementare, rezultă că aceeași obligație subzistă și în privința sancțiunilor contravenționale, fiind necesară

efectuarea lucrărilor de executare atât în privința sancțiunilor contravenționale principale, cât și a celor complementare. Dat fiind că lucrările de punere în executare implică cu necesitate înscrierile în registru de executări, rezultă că sancțiunile complementare trecute în procesul verbal de contravenție sau cele aplicate de instanța de judecată trebuie înregistrate în registrele de evidență și punere în executare a sancțiunilor contravenționale.

3. Problema de practică neunitară

În cazul în care instanța înlocuiește sancțiunea amenzii cu muncă în folosul comunității instanța comunică organului de executare dispozitivul hotărârii judecătorești irevocabile sau copie a hotărârii?

a. Opinia preliminară a formatorilor SNG

Se comunică organului de executare a sancțiunii contravenționale dispozitivul hotărârii judecătorești prin care a fost înlocuită amenda contravențională cu muncă în folosul comunității.

b. Motivarea opiniei preliminare

Executarea sancțiunilor contravenționale este reglementată în capitolul V, "Executarea sancțiunilor contravenționale", din OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Dispozițiile legale relevante pentru problema discutată sunt art. 39 alin. (1)-(3) și art. 39¹ din OG nr. 2/2001.

Conform art. 39 alin. (1)-(3) "Punerea în executare a sancțiunii amenzii contravenționale se face astfel:

a) de către organul din care face parte agentul constatator, ori de câte ori nu se exercită calea de atac împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției în termenul prevăzut de lege;

b) de către instanța judecătorească, în celelalte cazuri.

(2) În vederea executării amenzii, organele prevăzute la alin. (1) vor comunica din oficiu procesul-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii, neatacat cu plângere în termenul legal, în termen de 30 de zile de la data expirării acestui termen, ori, după caz, dispozitivul hotărârii judecătorești irevocabile prin care s-a soluționat plângerea, în termen de 30 de zile de la data la care hotărârea a devenit irevocabilă, astfel:

a) pentru sumele care se fac venit integral la bugetele locale, organelor de specialitate ale unităților administrativ-teritoriale în a căror rază teritorială domiciliază contravenientul persoană fizică sau, după caz, își are domiciliul fiscal contravenientul persoană juridică;

b) pentru sumele care se fac venit integral la bugetul de stat, organelor de specialitate ale unităților subordonate Ministerului Finanțelor Publice - Agenția Națională de Administrare Fiscală, în a căror rază teritorială își are domiciliul fiscal contravenientul persoană juridică.

(3) Executarea se face în condițiile prevăzute de dispozițiile legale privind executarea silită a creanțelor fiscale."

Dispozițiile art. 39¹ stabilesc că "În cazul în care contravenientul nu a achitat amenda în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a sancțiunii și nu există posibilitatea executării silite, acesta va sesiza instanța în circumscripția căreia s-a săvârșit contravenția, în vederea înlocuirii amenzii cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității, ținându-se seama, după caz, și de partea din amendă care a fost achitată.

(2) În cazul în care contravenientul, citat de instanță, nu a achitat amenda în termenul prevăzut la alin. (1), instanța procedează la înlocuirea amenzii cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității pe o durată maximă de 50 de ore, iar pentru minori începând cu vârsta de 16 ani, de 25 de ore.

(3) Hotărârea prin care s-a aplicat sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității este supusă recursului.

(4) Urmărirea punerii în executare a sentințelor se realizează de către serviciul de executări civile de pe lângă judecătoria în a cărei rază s-a săvârșit contravenția, în colaborare cu serviciile specializate din primării.”

Textele legale privind executarea sancțiunilor contravenționale nu au dispoziții referitoare la actul procedural ce se comunică organelor de executare în situația în care instanța a obligat contravenientul să presteze muncă în folosul comunității. În această situație apreciem că sunt aplicabile, prin analogie conform art. 1 alin. 2 din Codul civil și art. 5 alin. 3 din Codul de procedură civilă, dispozițiile art. 39 alin. 2 din OG nr. 2/2001, urmând ca organelor de executare a sancțiunilor contravenționale, în cazul pus în discuție primăria unității administrativ teritoriale și unitatea de poliție în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința contravenientul, să le fie comunicată o copie de pe dispozitivul hotărârii definitive.

De asemenea, din interpretarea gramaticală a dispozițiilor art. 158 alin. (2) și (3) din Regulamentul de Ordine Interioară al Instanțelor Judecătorești și ale art. 1 pct. 31 din Hotărârea Secției ptr. Judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1151/2015 rezultă că ceea ce se comunică instituțiilor abilitate a efectua executarea sancțiunilor contravenționale cu muncă în folosul comunității este dispozitivul hotărârii și nu hotărârea judecătorească în integralitatea sa.